

**Suçluların İadesine Dair
Avrupa Sözleşmesine
Ek Protokol**

Strasbourg, 15.10 1975

Avrupa Antlaşmaları Serisi/86

İşbu protokolü imzalayan Avrupa Konseyi Üyesi Devletler,

13 Aralık 1957 tarihinde Paris’ de imzaya açılan suçluların iadesine dair Avrupa Sözleşmesinin (bundan sonra ‘Sözleşme’ diye anılacaktır) maddelerini ve özellikle 3 ve 9 uncu maddeleri dikkate alarak;

İnsanlığa ve kişilere sağlanan korumayı daha da kuvvetlendirmek için Sözleşmenin maddelerine yeni maddeler eklenmesi gerektiği düşüncesi ile

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

BÖLÜM I

Madde 1

Sözleşmenin 3 üncü maddesinin uygulanmasında, siyasi suçlar aşağıdakileri içermez:

(a) Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca 9 Aralık 1948 de kabul edilen Soykırım Suçunun Önlenmesine ve Cezalandırılmasına dair Sözleşmede belirtilen insanlığa karşı işlenen suçlar;

(b) Karada savaştan silahlı kuvvetlerdeki yaralı ve hastaların şartlarının iyileştirilmesine dair 1949 tarihli Cenevre Sözleşmesinin 50. Maddesinde belirtilen ihlaller, denizde mücadele eden silahlı kuvvet mensuplarından yaralı, hasta ve deniz kazasına uğrayanların şartlarının iyileştirilmesine dair 1949 tarihli Cenevre Sözleşmesinin 51. Maddesinde belirtilen ihlaller, Savaş Mahkumlarına yapılan Muamelelere dair 1949 tarihli Cenevre Sözleşmesinin 130. Maddesinde belirtilen ihlaller, Savaş sırasında Sivillerin Korunmasına dair Cenevre Sözleşmesinin 147. Maddesinde belirtilen ihlaller;

(c) yukarıda adı geçen Cenevre Sözleşmelerinin belirtilen maddelerinde yer almayan, benzer nitelikteki, işbu protokol yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan, savaş kanunlarının ve örf adet kurallarının ihlaller.

BÖLÜM II

Madde 2

Sözleşmenin 9 uncu maddesine aşağıdaki metin ilave edilecek, sözleşmenin 9 uncu maddesinin ilk orjinal metni bu maddenin birinci paragrafı ve aşağıda belirtilen maddeler de bu maddenin 2, 3 ve 4 üncü paragrafları olacaktır:

“2. Bir şahıs, Sözleşmeye Akit bir Taraf, olan bir üçüncü bir devlet tarafından yargılanmış ve hakkında aşağıdaki şekilde nihai karar verilmişse, işlediği iddia edilen ve iadesine konu teşkil eden suç veya suçlardan dolayı iadesi istenen şahıs iade edilmeyecektir:

- (a) eğer yukarıda sözü edilen mahkeme kararı beraatle sonuçlanmışsa;
- (b) eğer verilen hapis cezası veya diğer herhangi bir cezanın
(i) tamamı infaz edilmişse;
(ii) tamamı veya infaz edilmeyen bir bölümü hakkında özel veya genel bir af uygulanmışsa;
- (c) eğer mahkeme suç işleyen şahsın mahkumiyetine karar vermekle birlikte herhangi bir müeyyide öngörmemişse.

3. Bununla beraber, ikinci paragrafta sözü edilen hallerde, suçlunun iadesi kararı verilebilir:

(a) eğer mahkeme kararına konu olan suç, iade talebinde bulunan Devlette bir şahıs, kurum veya suçlunun ülkede kamusal bir statüye sahip herhangi bir şeye karşı işlenmiş ise;

(b) eğer hakkında mahkeme kararı verilen şahıs iade talep eden ülkede kamu görevlisi ise;

(c) eğer mahkeme kararına konu olan suçun tamamı veya bir kısmı iade talep eden ülkenin topraklarında veya toprağı olarak kabul edilen bir yerde işlenmişse.

4. 2 ve 3 üncü paragrafın maddeleri yabancı bir ülkede mahkum edilen şahısların iadesi istenen ülkede tekrar yargılanmasını öngören iç hukuk hükümlerinin uygulanmasına engel olmaz.

BÖLÜM III

Madde 3

1. İşbu protokol, Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üye Devletlerinin imzasına açıktır. Yürürlüğe girmesi bu ülkelerin onay, kabul veya uygun bulunmasına bağlıdır. Onay, kabul veya uygun bulma belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir.

2. İşbu protokol, 3 onay, kabul veya uygun bulma belgesinin tevdiinden 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.

3. İşbu protokol, sonradan onaylayan, tasdik veya uygun bulan her imzacı devlet için, onay, kabul veya uygun bulma belgesinin tevdiinden 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.

4. Avrupa Konseyi Üyesi bir devlet, aynı zamanda veya daha önce Sözleşmeyi onaylamamış ise bu Protokolü tasdik, kabul veya uygun bulmayabilir.

Madde 4

1. Söleşmeye katılan her devlet, işbu protokole, protokolün yürürlüğe girmesinden sonra katılabilir.
2. Bu katılım, katılım belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi edilmesinden 90 gün sonra yürürlüğe girer.

Madde 5

1. Her bir Devlet, protokolü imza zamanında veya onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi ettiği anda, protokolün uygulanmasını istediği toprak parçası veya toprak parçalarını belirtebilir.
2. Her bir devlet, onay, kabul, tasvip veya katılım belgesini tevdi ettiği anda veya daha sonraki bir tarihte, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine gönderdiği bir deklarasyon ile protokolün uygulama alanını deklarasyonda belirlediği, uluslararası ilişkilerinden sorumlu olduğu veya adına taahhütte bulunmaya yetkili olduğu toprak parçası veya toprak parçalarına yayabilir.
3. Önceki paragrafa göre yapılan bir deklarasyonda belirtilen toprak parçası hakkındaki deklarasyon işbu protokolün 8.maddesinde belirtilen prosedüre göre geri alınabilir.

Madde 6

1. Her devlet imza anında veya onay, kabul, tasvip veya katılım belgesini tevdi ettiği zamanda I veya II inci Bölümlerden birisini veya I ve II inci Bölümlerin dışında kalan bölümlerden birisini kabul etmediğini deklare edebilir.
2. Her akit taraf, bir deklarasyonla, bir önceki paragrafa göre Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine gönderdiği deklarasyonu geri alabilir ve bu geri alınma deklarasyonun Sekreterlikçe alınma tarihinden itibaren geçerlidir.
3. İşbu protokolün maddeleri hakkında hiç bir ihtirazi kayıt konulamaz.

Madde 7

Avrupa Konseyine bağlı Suç Problemleri Avrupa Komitesi bu protokolün uygulanması hakkında bilgilendirilecektir ve bu protokolün uygulanmasından doğan zorluklar hususunda dostane çözüme ulaşılmasını kolaylaştırmak için gerekeni yapacaktır.

Madde 8

1. Her bir akit devlet, işbu protokolü, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine göndereceği bir ihbarla feshedebilir.
2. Bu fesih, ihbarın, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğince alınmasından altı ay sonra hüküm ifade eder.
3. Sözleşmenin feshi otomatik olarak bu protokolün feshi sonucunu da getirir.

Madde 9

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Avrupa Konseyi üyelerine ve Sözleşmeye katılan her devlete,

- (a) her imzalamayı;
- (b) her onaylama, kabul, tasvip ve katılım belgesinin tevdiini;
- (c) 3.maddeye göre işbu protokolün yürürlüğe giriş tarihini;
- (d) 5.maddeye göre verilen her deklarasyonu ve bu deklarasyonu geri çekmesini;
- (e) 6.maddenin 1.paragrafına göre verilen her deklarasyonu;
- (f) 6.maddenin 2.paragrafına göre geri çekilen her deklarasyonu;
- (g) 8.maddeye yapılan her ihbarı ve feshin geçerlik kazanacağı tarihi ; bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri onaylamak üzere usulüne göre yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu protokolü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu protokol, Fransızca ve İngilizce olarak ve her iki metin aynı derecede geçerli bulunmak üzere, tek nüsha halinde, 15 Ekim 1975 tarihinde, Strasbourg'da tanzim edilmiştir. Genel Sekreter mümzi Devletlerin her birine Protokolün aslına uygun örnekleri tevdi edecektir.